

MILNA, pročelje župne crkve

restauracije katedrale na prijelazu XIX/XX. st. (kipovi danas u Muzeju grada Zagreba i Dijecezanskome muzeju u Zagrebu).

LIT.: A. Ivandija, Vinkovićev portal zagrebačke stolne crkve, Zbornik zagrebačke nadbiskupije, I, Zagreb 1944. — A. Horvat, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. R.

MILNA, selo na Z obali Brača; razvilo se poč. XVII. st. Na župnoj crkvi iz 1783. s bogatim barokno urešenim pročeljem radili su graditelji iz obitelji Aviani. Ciklus štukatura iz ranoga XIX. st. vjerojatno pripada krugu švic. majstora. Kasnobarokna oltarna slika *Navještenje* rad je Sebastijana Riccija. Pored skulptura Sv. Josipa i Jerolima u župnoj crkvi, I. Rendić je izradio nadgrobni spomenik S. Tomašu sa secesijsko-folklornim motivima. U uvali Osibova nalaze se ruševine gotičke crkvice.

LIT.: K. Prijatelj. Novi vijek, Brački zbornik, 1960, 4, str. 203–206, 226–228. – Isti, Doprinos aktivnosti švicarskih štukatera u Hrvatskoj, Radovi OPU, 1972, 1–2. V. K.

MILOJČÍĆ, Vladimir, arheolog (Zagreb, 7. II. 1918 — Heidelberg, 19. II. 1978). Studirao arheologiju i povijest u Beogradu i Beču (O. Menghin). Od 1947. predaje na sveučilištu u Münchenu, od 1956. u Saarbrückenu, od 1958. profesor i ravnatelj Instituta za prapovijest i ranu povijest u Heidelbergu. Vodio istraživanja u Grčkoj (Tesalija i otoci) i Bavarskoj. Jedan od osnivača Komisije za izučavanje prapovijesti Balkana. Bio je član heidelberške akademije (1963) i dopisni član JAZU (1968).

BIBL.: Chronologie der jüngeren Steinzeit Mittel- und Südosteuropas, Berlin 1949; Körös-Starčevo- Vinča, Reinecke Festschrift (Mainz), 1950; Zur Chronologie der jüngeren Stein- und Bronzezeit Südost- und Mitteleuropas, Germania (Berlin), 1959, 37; Zur Frage der Herkunft des Maanders und der Spirale bei der Keramik Mitteleuropas, Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums (Mainz), 1964; Die Kulturbeziehungen zwischen Griechenland und Dalmatien während der jüngeren Steinzeit, Adriatica prehistorica et antiqua (Zagreb), 1970; Zur Frage eines präkeramischen Neolithikums in Mitteleuropa, Actes du VIIIe Congrès international des sciences préhistoriques et protohistoriques, II, Beograd 1973.

LIT.: D. Rendić-Miočević, Vladimir Milojčić (1918 – 1978), Ljetopis JAZU, 1979, 82. B. Čk.

MILONIĆ (Milunić), zlatar. Izradio zlatni križ krbavskih biskupa (natpis na križu Iste crucis fecit Milonigi ...) koji se datira krajem XII. ili poč. XIII.

st. Križ je potom postavljen na gotičko šesterolisno postolje na čijemu je nodusu glag. natpis iz 1491; čuva se u crkvi Sv. Petra i Pavla u Bribiru.

LIT.: D. Kniewald, Zlatni križ krbavskih biskupa, Bogoslovska smotra, 1934, 4.

MILOVIĆ, Franjo → FRANJO MATIJIN

1950, str. 140, 141.

MILOVIĆ, Matko (Matej), slikar i zlatar (Dubrovnik, XV—XVI. st.); nekada se mislilo da je Grk s otoka Mila (Matheus de Milo). Učio kod dubrovačkoga slikara Božidara Vlatkovića 1479—84. Putovao je 1508. sa slikarom V. Božidarevićem i duborescem Orsatom Miličevićem u Vieste i druga mjesta J Italije gdje su slikali u gotičko-renesansnome stilu; pomagao mu je tada i njegov sin Franjo (Franjo Matijin), poslije poznati dubrovački slikar. Nijedno Matkovo djelo nije očuvano.

LIT.: K. Kovač, Nicolaus Ragusinus und seine Zeit, Beiblatt zum Jahrbuch CC, 1917, str. 56. — J. Tadić, Građa. — V. Đượć, Franjo Matijin, dubrovački slikar XVI veka, Starinar (Beograd), 1956. — K. Prijatelj, Dubrovačko slikarstvo XV— XVI stoljeća, Zagreb 1968. R.

MILJAJEVIĆ, Mihovil Antunov, graditelj (XV. st.); djelovao u Splitu. Obnavljao je 1492. kuću humanistu Koriolanu Cipiku u Kaštel Starom. Spominje se kao protomajstor, a u radionici od 1467. ima više učenika. LIT.: C. Fisković, Umjetnički obrt u XV i XVI stoljeću u Splitu, Marulićev zbornik, Zagreb

MILJAN, Niko, slikar (Cavtat, 7. III. 1891 — Dubrovnik, 21. II. 1962). Učio kod akvarelista J. Lalića u Dubrovniku i 1909—13. na Akademiji u Pragu (V. Bukovac, J. Preissler). God. 1919—31. profesor na gimnazijama u Tetovu, Kruševcu, Zemunu i Dubrovniku, u kojemu je s prekidima (Prag, Zagreb) slikao do smrti. Radio je portrete, figuralne kompozicije i žanr-prizore (Makedonska svadba), a najneposredniji je u krajolicima s morem i dubrovačkim motivima (Boninovo I i II, Ulica između vrta, Crkva Sv. Mihajla). Samostalno je izlagao u Beogradu (1924, 1925, 1926, 1928), Pragu (1927, 1933, 1935), Bratislavi (1927), Brnu (1933), Zagrebu (1950), Dubrovniku (1953).

LIT.: L. Aleksić, Dubrovačko slikarstvo od 1900–1945. godine, u katalogu: 100 godina umjetnosti u Dubrovniku, Dubrovnik 1978.

MILJANA, selo uz Sutlu u Hrvatskome zagorju. Četverokutni kompleks jednokatnoga dvorca s arkadnim hodnicima u dvorištu nastajao je XVII—XIX. st. Zatvara ga prizemno krilo sa zvonikom nad ulazom. U dvorcu je ciklus kvalitetnih rokoko zidnih slika s prizorima alegorijskoga sadržaja i krajolicima (A. Lerchinger i suradnik). Ciklus je naručio I. J. K. Ratkaj, čijoj je porodici dvorac pripadao. Potpuna obnova dvorca izvedena je 1979—82. zaslugom vlasnika dra Franje Kajfeža. U Miljani je nađena ostava (keltovi, mačevi, koplja) iz ranoga halštata s tragovima peći za taljenje.

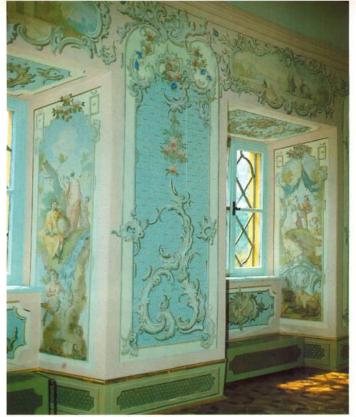
LIT.: A. Smodič, Bronasti depo iz Miljane, Arheološki vestnik (Ljubljana), 1956. — V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — A. Horvat, Pregled spomenika kulture s područja općine Klanjec, Zagreb 1979. — M. Obad Šćitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991. — S. Novak i M. Mirković, Dvorac Miljana, Zagreb 1992. — A. Ht.

MIMARA → TOPIĆ-MIMARA, Ante

MIMICA, Vatroslav, filmski scenarist i redatelj (Omiš, 25. III. 1923). God. 1957—63. režirao crtane filmove, od kojih se neki smatraju klasičnim djelima moderne animacije (Samac, 1958; Happy end, 1958; Inspektor se vratio kući, 1959; Kod fotografa, 1959; Mala kronika, 1962). Suradnici su mu bili scenograf Z. Bourek, crtač A. Marks i animator V. Jutriša. U zagrebačku školu crtanoga filma uveo je moderne lik. postupke, koristio kolaž i oprostorenu scenografiju te naglašavao simboličke teme suvremenoga svijeta. Nagrađen na festivalima u Veneciji, Puli, Bergamu, Oberhausenu, Edinburghu, Annecyju, Vancouveru, Beogradu i Atlanti. Od 1964. režira igrane filmove.

MIMICA, Vedran, arhitekt (Zagreb, 24. XI. 1954). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1979 (B. Rašica). Sudjelovao je na natječajima za memorijalni centar u Gradini (1979, I. nagrada s V. Olujićem i T. Žarnićem); dom zdravlja u Zagrebu (1984, II. nagrada s V. Olujićem) te na međunarodnome natječaju za uređenje prostora između gradske i lučke zone u Yokohami u Japanu (1992, otkupna nagrada s T. Glazar, B. Medić i P. Puljiz). Objavio više stručnih članaka.

BIBL.: Zagrebački donjogradski blok, ČIP, 1981, 339; Arhitekt i kulturni kontekst, ČIP, 1988, 419; Stanovanje u bloku, Arhitektura, 1991, 208 – 210; Notes on Children, Environment and Architecture. Delft 1992.
F. Vu.



MILJANA, zidne slike u unutrašnjosti dvorca

MINAKOV, Aljoša, grafičar (Korčula, 6. I. 1941). Studirao na Akademiji u Zagrebu 1962-66, diplomirao na École Nationale des Beaux-Arts u Parizu 1970. Živom i vibrantnom linijom izvodi minijaturne kompozicije u crtežu i bakrorezu; oslanja se na figuralno naslijeđe eur. umjetnosti od baroka do romantizma.

MINIJATURA (portretna), posebna grana portretnog slikarstva. Pojavljuje se u renesansi, ulazi u modu u baroku, a najviše se širi u XIX. st., kada je u šestom desetljeću potiskuje fotografija. U tri stoljeća postojanja portretne minijature bile su slikane temperom, uljem ili akvarelom na pergameni, pločicama od bakra ili koje druge kovine, bjelokosti ili papiru.

Najstariji su minijaturisti Dubrovčanin F. Petančić, koji je oko 1500. slikao na dvoru franc. kralja Ljudevita XII (portretne minijature princeza Germaine i Anne de Foix) i J. Klović, od kojeg su poznata dva minijaturna autoportreta. Među nekoliko sačuvanih minijatura iz XVI. st. u Hrvatskoj, posebnu vrijednost imaju portreti omiških građana na povelji iz 1579 (tzv. više minijatura (članovi dubrovačkih obitelji Đorđić, Ohmučević, Bona); slikane su uljem na bakrenim pločicama a prikazuju članove aristokratskih



MILJANA, dvorac

obitelji. Značajna zbirka minijatura iz XVIII. st. čuva se u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu.

Pred sam kraj XVIII. st. Beč postaje centar portretne minijature, što će se u prvoj pol. XIX. st. odraziti i na hrv. krajeve, gdje radi mnogo domaćih i udomaćenih slikara. Najviše se razvilo bidermajersko portretno slikarstvo. U Hrvatskoj, osobito u Zagrebu, djeluju M. Brodnik (» Mlada žena«, oko 1840), J. Stager (» Ana Kuždić«, 1846; » Dječak s bičem«, oko 1840), Lj. Cetinović (» Katarina Čakoje«, 1844); njihove se minijature odlikuju čvrstom linijom, sažetom formom, čistim i jasnim bojama. Poznati slikari iz sred. XIX. st. M. Stroy (» Juliana-Ljubica Cantilly «, 1832/33) i I. Zasche (tri člana obitelji Divković, 1854; » Ivana Pichler«, 1856) slikaju i minijature. Po muzejima i obiteljima ima dosta minijatura poznatih stranih minijaturista (J. Kriehuber, F. G. Waldmüller).

Mediteranskom krugu pripadaju Natale. Schiavone (» Marieta Tarma«, oko 1804), Istranin A. de Castro (» Marko Alesić«, » Luka Tripković«), Omiška dukala), rad nepoznatog venec. slikara. Iz XVII. st. sačuvano je Riječanin I. Simonetti (» Gospođa Simonetti«, 1847; » Gospođa Angelović«, 1847; » Ivan Mihić«, 1848), kojih su se minijature sačuvale od Venecije i Trsta do Dubrovnika i Kotora. Strani majstori iz romanskih

PORTRET NA OMIŠKOJ DUKALI. Split, Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine



